АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

27 лютого 2019 р. Київ № 131-р

Про визнання підтримки суб'єкта господарювання, зазначеної у повідомленні, такою, що не є державною допомогою відповідно до Закону

За результатами розгляду повідомлення про державну допомогу, надісланого листом Департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради (далі – Департамент) від 06.06.2018 № 303/24-13/03в (вх. № 283-ПДД від 12.06.2018), розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 27.08.2018 № 06/184-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/21-18-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції.

Антимонопольний комітет України, розглянувши матеріали справи про державну допомогу № 500-26.15/21-18-ДД та подання Департаменту моніторингу і контролю державної допомоги про попередні висновки розгляду справи від 15.02.2019 № 500-26.15/21-18/64-спр,

ВСТАНОВИВ:

1. ПОРЯДОК РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(1) Листом від 06.06.2018 № 303/24-13/03в (вх. № 283-ПДД від 12.06.2018) Департаментом відповідно до статті 9 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» було подано повідомлення про нову державну допомогу (далі – Повідомлення).

(2) За результатами розгляду Повідомлення, розпорядженням державного уповноваженого від 27.08.2018 № 06/184-р розпочато розгляд справи № 500-26.15/21-18-ДД про державну допомогу для проведення поглибленого аналізу допустимості державної допомоги для конкуренції. Листом Антимонопольного комітету України від 28.08.2018 № 500-29/06-11071 направлено копію розпорядження на адресу Департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради та з переліком інформації, необхідної для розгляду справи про державну допомогу. На офіційному веб-порталі Антимонопольного комітету України опубліковано інформацію про початок розгляду справи про державну допомогу зі зверненням до всіх заінтересованих осіб щодо подання протягом 30 календарних днів вмотивованих заперечень та зауважень щодо надання державної допомоги та іншої інформації у зв'язку з розглядом справи про державну допомогу.

(3)Департаментом житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради листом № 530/24-13/03/в від 09.11.2018 (вх. № 5-06/13661 від 13.11.2018) надано інформацію для розгляду справи про державну допомогу.

2. ВІДОМОСТІ ВІД НАДАВАЧА ПІДТРИМКИ

2.1. Надавач підтримки

(4) Департамент житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради (76018, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежності, 7, ідентифікаційний код юридичної особи 37794186).

2.2. Отримувачі підтримки

2.2.1. Отримувач підтримки – 1

(5)Комунальне підприємство «Дирекція замовника» (далі – КП «Дирекція замовника») (76026, м. Івано-Франківськ, вул. Гетьмана Мазепи, 185, код ЄДРПОУ 36321958).

(6)Відповідно до пункту 1.2 Статуту КП «Дирекція замовника», затвердженого рішенням Івано-Франківської міської ради від 16.05.2017 № 115-12, засновником підприємства є територіальна громада міста Івано-Франківська в особі Івано-Франківської міської ради.

2.2.2. Отримувач підтримки – 2

(7) Комунальне підприємство «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» (далі – КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія») (76011, м. Івано-Франківськ, вул. Незалежна, 12, код ЄДРПОУ 35277442).

(8) Відповідно до пункту 1.2 Статуту КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія», затвердженого рішенням Івано-Франківської міської ради від 15.02.2018 № 34-18, засновником підприємства є територіальна громада міста Івано-Франківська в особі Івано-Франківської міської ради.

2.3. Мета (ціль) підтримки

(9) Метою (ціллю) підтримки є:
- виконання загальнодержавних (місцевих) програм розвитку.

2.4. Очікуваний результат

(10) Підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення міста.

2.5. Форма підтримки

(11) Внески в статутні капітали комунальних підприємств та поточні трансферти.

2.6. Обсяг підтримки

(12) Загальний обсяг підтримки – 425 456 тис. грн.

(13) А саме: КП «Дирекція замовника» – 85 556 тис. грн;
КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» – 339 900 тис. грн.

2.7. Підстава для надання підтримки

(14) Проект рішення Івано-Франківської міської ради «Про програму розвитку житлово-комунальної сфери міста Івано-Франківська на 2018-2022 роки» (далі – Програма).

2.8. Тривалість підтримки

(15) 2018 – 2022 роки.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ПРОГРАМИ

(16) Метою Програми є підвищення ефективності та надійності функціонування житлово-комунальних систем життєзабезпечення населення міста.

(17) Заходи, які виконуватиме КП «Дирекція замовника» відповідно до Програми:

- здійснення благоустрою прибудинкових територій;
- проведення модернізації багатоквартирних житлових будинків.

(18) Заходи, які виконуватиме КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» відповідно до Програми:
- проведення капітального ремонту відселенського фонду;
- термомодернізація стінових панелей багатоквартирних житлових будинків;
- модернізація багатоквартирних житлових будинків;
- благоустрій прибудинкових територій;
- заміна ліфтів у багатоквартирних житлових будинках;
- відшкодування витрат відселенського фонду;
- відшкодування витрат на утримання об’єктів нерухомості, що перебувають у власності територіальної громади міста.

4. ІНФОРМАЦІЯ, ОТРИМАНА ПІД ЧАС РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(19) КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» є власністю територіальної громади міста Івано-Франківська, управління якими здійснює Івано-Франківська міська рада. Підприємства створені для здійснення господарської, інвестиційної та управлінської діяльності, спрямованої на задоволення потреб територіальної громади міста Івано-Франківська, орендарів та власників житлових та нежитлових приміщень у частині забезпечення сталого та енергоефективного функціонування житлового фонду, надання житлово-комунальних послуг, обслуговування переданих на баланс об’єктів благоустрою, а також обслуговування фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності з питань їх інформаційно-аналітичного та консультаційного забезпечення, здійснення іншої господарської діяльності з метою отримання прибутку.

(20) КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» визначені виконавцями організаційно-правових заходів із замовлення робіт та послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій установчими документами.

(21) За інформацією надавача, допомога, яка надається підприємствам у вигляді внесків у статутний капітал, фактично спрямовується на допомогу саме мешканцям, а не підприємствам.

(22) Механізм муніципальної фінансової підтримки власникам квартир та нежитлових приміщень багатоквартирних житлових будинків на проведення ремонтних робіт спільного майна будинку в місті Івано-Франківську передбачений Положенням про дольову участь співвласників у поточному та капітальному ремонтах житлових будинків міста Івано-Франківська, що затверджене рішенням Івано-Франківської міської ради від 25.12.2015 № 6 (далі – Положення).

(23) Усі поточні та капітальні роботи здійснюються на замовлення мешканців та оплачуються за фактом їх надання.

(24) Відселенський фонд міста Івано-Франківська розташований у частині приміщень колишнього готелю «Прикарпаття» за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Коновальця, 264а, та є власністю територіальної громади міста Івано-Франківська.

(25) Відселенський фонд утримується коштом міського бюджету.

(26) Використовується для тимчасового розміщення осіб, що відселені з будинків і квартир, які визнані в установленому порядку аварійними, постраждали внаслідок пожеж, тимчасово переміщених осіб.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

(27) Відповідно до пункту 1 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб’єктам господарювання» (далі – Закон) державна допомога суб’єктам господарювання (далі – державна допомога) – підтримка у будь-якій формі суб’єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(28) Отже, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:
- підтримка надається суб’єкту господарювання;
- державна підтримка здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

(29) Відповідно до статті 10 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» до повноважень сільських, селищних і міських рад та їх виконавчих органів у сфері благоустрою населених пунктів, зокрема, належить:
- затвердження місцевих програм та заходів з благоустрою населених пунктів;
- затвердження правил благоустрою територій населених пунктів;
- створення в разі необхідності органів і служб для забезпечення здійснення спільно з іншими суб'єктами комунальної власності благоустрою населених пунктів, визначення повноважень цих органів (служб);
- забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів з благоустрою населених пунктів.

(30) Статтею 15 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» визначено, що:

- органи державної влади та органи місцевого самоврядування можуть утворювати підприємства для утримання об’єктів благоустрою державної та комунальної власності;
- підприємство та балансоутримувач забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об’єкта благоустрою власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інші підприємства, установи та організації;
- орган державної влади або орган місцевого самоврядування за поданням підприємства чи балансоутримувача щорічно затверджує заходи з утримання та ремонту об'єкта благоустрою державної або комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів. Орган державної влади та орган місцевого самоврядування, підприємство та балансоутримувач несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

(31) Відповідно до частини третьої статті 20 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» фінансування місцевих програм з благоустрою населених пунктів проводиться за рахунок коштів відповідних місцевих бюджетів.

(32) Відповідно до статті 25 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» утримання та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного житлового будинку, належних до нього будівель, споруд проводиться балансоутримувачем цього будинку або підприємством, установою, організацією, з якими балансоутримувачем укладено відповідний договір на утримання та благоустрій прибудинкової території.

(33) Відповідно до частини третьої статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» ціна послуги з управління багатоквартирним будинком включає витрати на утримання багатоквартирного будинку та прибудинкової території і поточний ремонт спільного майна багатоквартирного будинку.

(34) Згідно зі статтею 178 Житлового кодексу УРСР Виконавчі комітети місцевих Рад народних депутатів подають громадянам допомогу в проведенні поточного ремонту жилих приміщень. Таку допомогу подають громадянам також підприємства, установи, організації, у віданні яких перебувають жилі будинки.

(35) Згідно зі статтею 184 Житлового кодексу УРСР фінансування капітального ремонту житлового фонду здійснюється за рахунок його власника, а саме: в будинках комунальної власності — за рахунок місцевого бюджету; в будинках державної власності — за рахунок коштів підприємства, установи, організації, яким належить цей будинок; у будинках житлово-будівельних кооперативів — за рахунок коштів кооперативу; в будинках громадського житлового фонду — за рахунок коштів власників фонду.

(36) Отже, за рахунок місцевих бюджетів дійсно можуть здійснюватися капітальні ремонти житлового фонду, але виключно комунальної форми власності.

(37) Частиною сьомою статті 10 Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» встановлено, що колишні власники (їх правонаступники), які володіли багатоквартирними будинками до моменту приватизації, зобов’язані брати участь у фінансуванні їх ремонту та сприяти організації його проведення.

(38) Враховуючи, що «колишніми власниками», у розумінні цього Закону, є територіальні громади та держава, органи місцевого самоврядування можуть брати участь у фінансуванні капітального ремонту будинків згідно з прийнятими відповідними програмами.

(39) Відповідно до пункту 13 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України до видатків місцевих бюджетів, що можуть здійснюватися з усіх місцевих бюджетів, належать видатки, зокрема, на модернізацію та ремонт ліфтового господарства, реконструкцію та ремонт житлових будинків, оснащення житлового фонду будинковими засобами обліку енергоносіїв та споживання води, капітальний ремонт, реконструкцію, будівництво мереж зовнішнього освітлення вулиць, капітальний ремонт гуртожитків, що передаються у власність територіальних громад, впровадження енергозберігаючих технологій.

(40) Відповідно до статті 22 Бюджетного кодексу України для здійснення програм та заходів, які реалізуються за рахунок коштів бюджету, бюджетні асигнування надаються розпорядникам бюджетних коштів. За обсягом наданих прав розпорядники бюджетних коштів поділяються на головних розпорядників бюджетних коштів та розпорядників бюджетних коштів нижчого рівня.

6. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ЗАХОДУ ПІДТРИМКИ ДО ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ

6.1. Надання підтримки суб’єктам господарювання

(41) КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» визначені виконавцями організаційно-правових заходів із замовлення робіт та послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій установчими документами.

(42) Відповідно до Програми надання державної підтримки КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» забезпечить здійснення капітального ремонту житлового фонду міста Івано-Франківська.

(43) За інформацією надавача, відповідно до Положення всі поточні та капітальні роботи здійснюються саме на замовлення мешканців та оплачуються за фактом їх надання.

(44) Тобто, державна підтримка, яка надається КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» відповідно до Програми, фактично спрямовується на допомогу мешканцям відповідного житлового фонду.

6.2. Надання підтримки за рахунок місцевих ресурсів

(45) Пунктом 4 частини першої статті 1 Закону України «Про державну допомогу суб’єктам господарювання» встановлено, що місцеві ресурси - рухоме і нерухоме майно, кошти місцевих бюджетів, інші кошти, земля, природні ресурси, що є у власності територіальних громад сіл, селищ, міст, районів у містах, об’єкти їх спільної власності, що перебувають в управлінні районних і обласних рад, майно, що належить Автономній Республіці Крим, управління яким здійснює Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

(46) Відповідно до положень Програми основними джерелами фінансування заходів Програми є місцевий бюджет.

(47) Отже, внески у статутні капітали комунальних підприємств та поточні трансферти здійснюються за рахунок місцевих ресурсів у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб’єктам господарювання».

6.3. Створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності

(48) Відповідно до Програми надання державної підтримки КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» забезпечить здійснення капітального ремонту житлового фонду міста Івано-Франківська.

(49) За інформацією надавача, у тариф на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій не включено витрати, на які виділяється державна підтримка.

(50) Також, за інформацією Департаменту житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради, КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» виступають не виконавцями робіт/послуг, а розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, дотримуючись вимог Закону України «Про публічні закупівлі».

(51) Роботи здійснюються виключно підрядним способом за результатами проведених закупівель відповідно до чинного законодавства

(52) Отже, відсутнє створення переваг для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

6.4. Спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції

(53) Як зазначено вище, комунальні підприємства виступають не виконавцями робіт/послуг, а розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, дотримуючись вимог Закону України «Про публічні закупівлі», тобто спотворення або загроза спотворення економічної конкуренції відсутня.

6.5. Віднесення повідомленої фінансової підтримки до державної допомоги

(54) Враховуючи викладене, повідомлена державна підтримка, яка надається за рахунок місцевих ресурсів, не спотворює та не загрожує спотворенням економічної конкуренції, тому не є державною допомогою у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб’єктам господарювання».

7. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ

(55) Відповідно до статті 1 Закону державна допомога суб’єктам господарювання – підтримка у будь-якій формі суб’єктів господарювання за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів, що спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції, створюючи переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності.

(56) КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» створені для здійснення господарської, інвестиційної та управлінської діяльності, спрямованої на задоволення потреб територіальної громади міста Івано-Франківська, орендарів та власників житлових та нежитлових приміщень у частині забезпечення сталого та енергоефективного функціонування житлового фонду, надання житлово-комунальних послуг, обслуговування переданих на баланс об’єктів благоустрою, а також обслуговування фізичних та юридичних осіб незалежно від форм власності з питань їх інформаційно-аналітичного та консультаційного забезпечення, здійснення іншої господарської діяльності з метою отримання прибутку.

(57) Статутами КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» встановлено, що вони є власністю територіальної громади міста Івано-Франківська, управління якими здійснює Івано-Франківська міська рада.

(58) За інформацією надавача державної допомоги, КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» надають послуги з комплексного обслуговування та утримання будинків та прибудинкових територій.

(59) Також Департамент житлової, комунальної політики та благоустрою Івано-Франківської міської ради повідомив, що у тариф на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій не включено витрати, на які виділяється державна підтримка.

(60) Згідно зі статтею 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку. Ринок у свою чергу є сферою обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.

(61) Під господарською діяльністю у статті 3 Господарського кодексу України розуміється діяльність суб'єктів господарювання у сфері суспільного виробництва, спрямована на виготовлення та реалізацію продукції, виконання робіт чи надання послуг вартісного характеру, що мають цінову визначеність.

(62) Отже, для того щоб мати вплив на економічну конкуренцію (спотворювати або загрожувати спотворенням конкуренції), допомога суб’єктові господарювання повинна стосуватися діяльності такого суб’єкта щодо виробництва товару (виконання робіт, надання послуг), який має вартісний характер і цінову визначеність та бере участь у господарському обороті на ринку.

(63) Відповідно до інформації, отриманої від надавача, державна підтримка надається КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» на виконання заходів, передбачених Програмою.

(64) Усі поточні та капітальні роботи здійснюються на замовлення мешканців та оплачуються за фактом їх надання на умовах співфінансування, відповідно до положення про дольову участь співвласників у поточному та капітальному ремонтах житлових будинків міста Івано-Франківська, тобто за рішенням співвласників відповідних житлових будинків.

(65) Послуги КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» щодо виконання робіт із капітального ремонту житлових будинків та здійснення благоустрою прибудинкових територій надаються населенню безкоштовно, не реалізуються на ринку, у розумінні Закону України «Про захист економічної конкуренції», та не беруть участі у господарському обороті.

(66) КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» надає платні послуги населенню, а саме, послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій.

(67) Інших платних послуг КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» не надають.

(68) За інформацією надавача, у тариф на послуги з утримання будинків, споруд та прибудинкових територій не включено витрати, на які виділяється державна підтримка.

(69) На підприємствах ведеться окремий облік доходів і витрат у розрізі всіх видів господарської діяльності, яку здійснюють підприємства.

(70) За інформацією надавача, державної допомоги, КП «Дирекція замовника» та КП «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія», відповідно до проекту Програми, виступають розпорядниками бюджетних коштів нижчого рівня, дотримуючись вимог Закону України «Про публічні закупівлі».

(71) Як наслідок, підтримка у формі внесків у статутний капітал та поточних трансфертів комунальному підприємству «Дирекція замовника» у сумі 85 556 тис. грн та комунальному підприємству «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» у сумі 339 900 тис. грн, що надається на підставі проекту рішення Івано-Франківської міської ради «Про програму розвитку житлово-комунальної сфери міста Івано-Франківська на 2018-2022 роки» на період з 2018 року по 2022 року, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

(72) На подання з попередніми висновками від 15.02.2019 № 500-26.15/21-18/64-спр (далі – Подання) Департаментом не було надано пропозицій та зауважень.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» та пунктом 1 розділу IX Порядку розгляду справ про державну допомогу суб'єктам господарювання, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 8-рп, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 2016 року за № 686/28816, Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Визнати, що підтримка у формі внесків у статутний капітал та поточних трансфертів комунальному підприємству «Дирекція замовника» у сумі 85 556 тис. грн та комунальному підприємству «Муніципальна інвестиційна управляюча компанія» у сумі 339 900 тис. грн на підставі проекту рішення Івано-Франківської міської ради «Про програму розвитку житлово-комунальної сфери міста Івано-Франківська на 2018-2022 роки» на період з 2018 по 2022 рік, не є державною допомогою відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання».

Відповідно до частини десятої статті 11 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» Антимонопольний комітет України може відкликати прийняте ним рішення, якщо воно прийнято на підставі недостовірної інформації, що призвело до прийняття необґрунтованого рішення, та прийняти нове рішення у порядку, встановленому цією статтею.

Голова Комітету Ю. ТЕРЕНТЬЄВ